ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การก่อคดีที่อ้างอิงถึงความล้มเหลวของการจัดการทรัพยากร

ป่าใ**น้ในพื้นที่ชายแดน**

ชื่อผู้เขียน

พันตำรวจโท สนิท สมสร้าง

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสาน ตั้งสึกบุตร ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ประหยัด ปานดี

กรรมการ

ศาสตราจารย์ คร. มนัส สวรรณ

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดการลักลอบตัด ไม้ทำลายป่า ศึกษาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ และศึกษาขบวนการตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่ชายแคน พื้นที่ ที่ใช้ศึกษาคือ พื้นที่ป่าไม้ชายแคน ตำบลทุ่งข้าวพวง และตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการศึกษา เป็นวิธีการศึกษาแบบพรรณนาโคยใช้การเก็บข้อมูลโดยการสังเกต และการ สัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง มี 4 ลักษณะ คือ แบบเปิดกว้างไม่จำกัดคำตอบ แบบมีจุดสนใจเฉพาะ แบบตะล่อมกล่อมเกลา และแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โคยมีแหล่งข้อมูลคือ หัวหน้าบ้านแต่ละ ชนเผ่าหมู่บ้านละ 1 คน รวม 16 คน และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทหาร ตำรวจ เจ้าหน้าที่ ป่าใม้ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล องค์กรเอกชน นายทุน และเจ้าอาวาสวัดที่อยู่ในพื้นที่ศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีแยกแยะข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยการบรรยาย เชิงวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุต่ำสุด 22 ปี สูงสุด 78 ปี มีระดับ การศึกษาสูงสุดชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีบางรายที่ไม่ได้รับการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นราษฎรที่อยู่ใน สองตำบลนี้มาแต่กำเนิด และมีราษฎรที่ย้ายเข้ามาแต่งงานกับคนในท้องถิ่นและอยู่อาศัยทำกินนานกว่า 50 ปีแล้ว มีบางรายเพิ่งย้ายมาอยู่อาศัยในฐานะเป็นลูกบ้านได้ประมาณ 7 ปี ส่วนใหญ่แต่ละครอบครัว มีบุตร 1 – 2 คน รายได้หลักมาจากเกษตรกรรม เฉลี่ยประมาณเดือนละ 2,000 – 5,000 บาท ซึ่งไม่เพียงพอ กับรายจ่าย สภาพที่อยู่อาศัยเป็นบ้านไม้ค่อนข้างเก่า แต่ก็พบว่ามีบางรายมีฐานะค่อนข้างดี บ้านเรือน เพิ่งสร้างเสร็จใหม่เป็นบ้านไม้ผสมตึก

การก่อคดีที่อ้างอิงถึงความล้มเหลวของการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ชายแดน มีมูลเหตุ

เกิดจากปัจจัยอยู่ 2 ด้าน คือ ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ซึ่งปัจจัยภายนอก ได้แก่ มูลเหตุที่เกิดจาก ปัญหาความยากจน ปัญหาการว่างงาน และมีการศึกษาน้อย ปัญหาการทำไร่เลื่อนลอย ปัญหาความ ต้องการใช้ไม้สร้างและซ่อมแซมบ้านเรือน รวมทั้งปัญหาการประกอบอาชีพเผาถ่าน ทำฟืน เฟอร์นิเจอร์ ขาย ปัญหากฎหมาย ล้าสมัย บทลงโทษไม่รุนแรง และเจ้าหน้าที่ไม่เข้มงวดเท่าที่ควร รวมทั้งความล่าช้า ในการแก้ปัญหาของหน่วยงานของรัฐ ส่วนปัจจัยภายใน ได้แก่ ทัศนคติ และคุณธรรม ได้แก่ การขาด จิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาวบ้านในพื้นที่ และค่านิยมที่ไม่ถูกต้องต่อทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งมีการทำลายมากกว่าการรักษาไว้

สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาปัจจัยภายนอก ควรเร่งแก้ไขปัญหาความยากจนของราษฎรใน พื้นที่ จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ องค์กรเอกชน และราษฎรที่อาศัยในพื้นที่ ให้ราษฎรประกอบอาชีพสุจริตอยู่อย่างพอเพียง โดยภาครัฐให้การสนับสนุนขั้นพื้นฐานเท่าที่จำเป็น ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาปัจจัยภายใน ให้มีการอบรมส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจถึงการใช้ประโยชน์ ร่วมกันจากป่าไม้ เห็นความสำคัญและคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้ แล้วช่วยกันอนุรักษ์ไว้ให้ลูกหลานได้ ใช้ต่อไปอย่างยั่งยืน

Independent Study Title

Law Violation Cases with Reference to the Failure of Forest

Resources Management in Border Areas

Author

Police Lieutenant Colonel Sanit Somsrang

M.A.

Man and Environment Management

Examining Committee

Assist Prof. Prasarn Tangsikabuth

Chairman

Assoc. Prof. Prayad Pandee

Member

Prof. Dr. Manat Suwan

Member

ABSTRACT

The objective of this study are 1) to find factors of deforestation 2) to study effectiveness of forest conservation acts 3) to study the process of steal wood from Thailand's border forest. The border forest in Tambon Tung-Kaow-Paung and Tambon Muang-Na, Amphor Chiang Daow, Changwat Chiang Mai is studied.

This research is descriptive method, which use observation and non-structural interview to collect data. This method can be divided into four categories: open end, critical point, prost and key informant interview. These data is collected from sixteen head men of the villages, head man of district, solder, police, forester, TAOs officer, investor and abbot, who live in the studied area. These data is analyzed into sections and presented by descriptive statistics.

The study found that most of data is collected from men with ages between 22 and 78 years old. Their highest education level is grade 4 but some are uneducated. Most of them live in the study area since they were born. Some of them moved to this area more than 50 years, and the minority group moved 7 years ago. Most of them have 1-2 children. Their main incomes receive from the agriculture approximately 2,000-5,000 baht per month, which are not enough. Most of their houses are old, which made of wood, but some are new.

There are two main reasons, which cause the failure of the Thailand's border forest conservation management. First, external factors are the poverty, unemployment, illiteracy, shift cultivation, need of woods for their household and sale, the acts and punishment is not updated and

strong, respectively. The problems of forest conservation management occur from the government officers who delay the problem. Second, internal factors are the attitude and consciousness. Local people have the lack of consciousness and receive information incorrectly about forest conservation scheme.

The external problem should be corrected immediately, which need the cooperation from every section such as government's officer, NGOs, and local people. Local people should live self-sufficiently by supporting their basic need from the government. The internal factors should be solved by education, encourage forest conservation scheme to local people and preserve forest for their children.